

Швед Ольга,
слухач магістратури
Андрусевич Олена
слухач магістратури
Західноукраїнський національний університет

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ: ВИКЛИКИ ДЛЯ ГРОМАД

Якщо економічний розвиток розглядати як звичайний процес економічного зростання, можна припустити, що останнє приводить до автоматичного створення робочих місць, а разом з цим до зменшення бідності та покращення якості життя. Хоча емпіричних доказів цьому немає. На сучасному етапі суспільного розвитку, в якій економічне зростання базується, значною мірою, на інтенсивному використанні техніки та технології скорочення використання робочої сили та суттєвої ліквідації старих робочих місць, зменшення попиту на робочу силу, зайнятість має тенденцію співіснувати з процесами економічного зростання. Для того, щоб політика зайнятості була ефективною, її необхідно враховувати територіально, тобто з урахуванням специфічних умов кожної місцевості щодо попиту та пропозиції роботи. Ринок праці має територіальний, а не загальний факт, що й обумовлює необхідність запровадження активної політики зайнятості на регіональному та місцевому рівні, зокрема на рівні територіальних громад. Дійсно, просування нових виробничих можливостей має супроводжуватись відповідним навчанням (тренінгами) людських ресурсів, для того щоб вони змогли скористатися цими можливостями, адже якість людських ресурсів є фундаментальною складовою динамічної конкурентоспроможності.

Таким чином, «гідна праця», яка за визначенням Міжнародної організації праці є ключовими елементами для досягнення справедливої глобалізації та скорочення бідності [1], являється також важливим компонентом підвищення продуктивності праці та територіальної конкурентоспроможності, у тому числі на рівні територіальних громад.

Сучасні виклики та загрози ускладнюють ситуацію на ринку праці, скорочують попит на робочі місця, особливо в офлайн режимі, змінюють форми та види зайнятості, ставлять особливі вимоги до соціального захисту працівників тощо.

Найбільшою загрозою на даний час є пандемія COVID-19, яка суттєво знизила зайнятість населення. При цьому ці наслідки різняться залежно від демографічної і соціально-економічної ситуації. Пандемія COVID-19 вже викликав вражаючі та масові втрати робочих місць. Наслідки втрати робочих місць найсерйозніші серед молоді, менш освічених осіб, осіб з низькими доходами [2]. Тому політики як на державному, так і на місцевому рівні повинні повністю усвідомлювати, що найбільш вразливі групи населення стають ще більш незахищеними, а відповідні соціально-економічні програми, програми зайнятості населення повинні відображати ці непропорційні навантаження.

Разом з цим, крім пандемії територіальні громади стикаються з проблемами зайнятості населення. Погоджуємось з думкою М. М. Біль та О. О. Левицькою [3], що найбільшим викликом на локальному рівні є обмежені можливості зайнятості, які породжують високий рівень безробіття та соціальної напруги, міграцію за межі територіальних громад, а також поширення асоціальних явищ.

Враховуючи сказане, важливим за існуючих умов є підтримка найбільш вразливих верств населення. Існує два важливі способи залучити людей, яких торкнулася проблема, до вирішення проблеми. По-перше, необхідно зрозуміти причини проблеми, перешкоди, які вони мають на шляху до вирішення чи запобігання проблеми, а також ідеї людей щодо вирішення проблеми. По-друге, такі особи можуть стати залученими до участі в ініціативі чи програмі, яка розробляється, щоб допомогти вирішити проблеми, з якими вони стикаються.

При цьому люди можуть бути залучені різними способами, зокрема до: процесу планування як творців цілей або ініціаторів напрямів із вирішення проблеми;

– волонтерства для виконання службових обов'язків, відповіді на телефонні дзвінки, листи електронної пошти тощо.

– організації та відвідування публічних заходів на території громади;

– обговорення програм розвитку громади;

– громадських робіт;

– залучення у вебінарах, майстер-класах та інших заходах, які дозволять людям здобути нові компетенції та навички, які будуть корисними у пошуку роботи.

Таким чином, на даний час перед новоствореними територіальними громадами постає багато проблем, які у тому числі пов'язані із низьким рівнем зайнятості їх мешканців. Вирішення цих проблем має носити комплексний характер, через залучення інвестицій та підтримки найбільш вразливих верств населення

Список використаних джерел

1. Decent work. URL: <https://www.ilo.org/global/topics/decent-work/lang--en/index.htm>.
2. Cho S. J., Winters J. V. The distributional impacts of early employment losses from COVID-19. 2020. URL: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/217492/1/GLO-DP-0554.pdf>.
3. Біль М. М., Левицька О. О. Потенціал активізації зайнятості населення об'єднаних територіальних громад західних та центральних областей України. Ефективна економіка. 2019. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7518>.
4. Шушпанов Д., Литвинюк А. Перспективи зайнятості української молоді в умовах цифрової економіки. Сфера зайнятості і доходів в умовах цифрової економіки: механізми регулювання, виклики та доміанти розвитку: Збірник тез доповідей учасників Міжнародної наук-практ. конференції. Київ. 2019. С. 195-197.